

Leonard Milewski

W Rocznicę Manifestu Lipcowego

Palestra 16/7-8(175-176), 4-5

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LEONARD MILEWSKI

W Rocznicę Manifestu Lipcowego

22 Lipca 1944 r. na skrawku wyzwolonej spod okupacji hitlerowskiej ziemi polskiej Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego wydał historyczny akt władzy ludowej, który przeszedł do historii pod nazwą Manifestu Lipcowego. Był to pierwszy, oficjalnie ogłoszony na ziemi polskiej program ustalający zręby nowo utworzonego porządku prawnego i starowięcący jednocześnie moment przełomowy w historii narodu i państwa polskiego.

Dwadzieścia osiem lat dzielących nas od tej przełomowej daty to czas wprawdzie niezbyt długi w skali tysiącletniej historii narodu, ale jakże brzemienne w przeobrażenia społeczno-polityczne i osiągnięcia gospodarcze.

Każda rocznica z natury swej budzi wspomnienia i refleksje. Skłania do spojrzenia na przebytą drogę i na bilans dokonanych osiągnięć. Z przebytej w ciągu tych dwudziestu ośmiu lat trudnej drogi, pełnej wyrzeczeń i ciężkiego trudu odbudowy, znaczonych radością osiągnięć, ale także i popełnianymi błędami — wyłonił się obecny kształt państwa i narodu. Ustrój socjalistyczny zakorzenił się głęboko w świadomości narodu, a program socjalizmu, będący wyrazem dążeń klasy robotniczej, stał się programem całego społeczeństwa.

W rocznicę lipcowego święta spoglądamy też na drogę, jaką przeszła adwokatura w Polsce Ludowej.

Jest rzeczą zrozumiałą, że w pierwszych latach po wyzwoleniu, przy ogromie zadań, jakie stanęły przed władzą ludową, organizacja zawodu adwokackiego na nowych zasadach, odpowiadających dokonanyemu przeobrażeniu ustrojowemu, nie stanowiła problemu najpilniejszego. Mimo to jednak już w dniu 27 czerwca 1950 r. Sejm ustawodawczy uchwalił ustawę o ustroju adwokatury, która stanowi moment przełomowy w wykonywaniu zawodu adwokata. Po raz pierwszy w tym akcie ustawodawczym określone zostały rola i zadania adwokatury jako współczynnika wymiaru sprawiedliwości. Adwokat przestał być tylko osobą oferującą swoje usługi, tak jak to było dotychczas. Stawał się on czynnikiem współtworzącym wymiar sprawiedliwości, będąc zobowiązany przez ustawę do współdziałania z sądami i innymi organami powołanymi do ochrony porządku prawnego Polski Ludowej. Ustawa oznaczała także przełom w formach wykonywania zawodu adwokackiego przez powołanie do życia zespołów adwokackich. Ustawa zapoczątkowała proces uspołecznienia adwokatury i społecznej integracji jej członków. Dalszym rozwinięciem i ugruntowaniem tego procesu było uchwalenie przez Sejm

obowiązującej obecnie ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury.

Patrząc na przebytą drogę nie sposób także nie wspomnieć o tych adwokatach, którzy w trudnych pierwszych latach po wyzwoleniu, rezygnując z wykonywania zawodu adwokata, całą swoją wiedzę, umiejętności i doświadczenie poświęcili na organizowanie ludowego wymiaru sprawiedliwości, przedsiębiorstw państwowych i życia gospodarczego.

W ciągu dwudziestu ośmiu lat adwokatura przebyła niełatwą drogę przemian ideowo-politycznych swych członków. Nasza dzisiejsza postawa to postawa społeczno-politycznego zaangażowania w dzieło budowy socjalizmu w naszym kraju. Tylko taka postawa wpłynęła na podniesienie zaufania społecznego do zawodu adwokackiego, tylko taka podniosła rangę i autorytet zawodu w ocenie społecznej.

W chwili obecnej najwyższym nakazem dla całego narodu polskiego, nakazem dyktowanym przez rozum i serce, jest rzetelna praca, obywatelska odpowiedzialność i społeczna dyscyplina. Od tego nakazu nie może być nikt zwolniony. Nie może być także zwolniona i adwokatura. Nakaz ten nie może być jednak abstraktem. Musimy wypełnić go konkretną treścią, odpowiadającą naszym zadaniom i obowiązkom zawodowym. Rzetelna praca to w naszych warunkach przede wszystkim ciągle podnoszenie poziomu zawodowego świadczonych usług, to solidność i należyte przygotowanie obron i zastępstw sądowych. Wszystko to, co sprzyja podnoszeniu tego poziomu, powinno być przedmiotem stałej troski i uwagi ze strony organów samorządu adwokackiego wszystkich szczebli.

W dniu Święta Lipcowego, wspominając przebytą drogę, tym bardziej powinniśmy uświadamiać sobie zadania, które stoją przed nami. Katalog tych zadań i problemów jest ogromny (nie tu jest zresztą miejsce na ich wyliczanie). Adwokatura polska wraz z całym społeczeństwem z ufnością i wiarą spogląda w przyszłość i powierzone jej obowiązki wykonywać będzie rzetelnie.

WŁODZIMIERZ BERUTOWICZ

Przemówienie na plenarnym posiedzeniu Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 29 czerwca 1972 r.

Zgodnie z art. 2 u. o u.a. adwokatura powołana jest do współdziałania z sądami i innymi organami państwowymi w zakresie ochrony porządku prawnego PRL oraz do udzielania pomocy prawnej zgodnie z prawem i interesem mas pracujących.

Właśnie dla realizacji tych zadań adwokatura została zorganizowana na zasadach samorządu zawodowego, którego obowiązkiem wynikającym